

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Operacja pn. „Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027”

Tytuł warsztatu:

**„Aktywny rolnik w ujęciu krajowym i europejskim
a możliwości korzystania z działań przewidywanych
w Planie Strategicznym dla WPR 2023-2027”**

Autor: prof. dr. hab. Walenty Poczta

30.09.2022, Zegrze

Instytucja odpowiedzialna za treść: Krajowa Rada Izb Rolniczych

Wnioski

1. Przyjęta w polskim PS dla WPR 2023-2027 definicja aktywnego rolnika nie wyklucza ze wsparcia „rolników” nie prowadzących *de facto* działalności rolniczej (tych którzy na podstawie umów ustnych wydzierżawili swoje gospodarstwa, ale nadal pobierają płatności bezpośrednie).
2. Przesunięcie 30 % środków z II filara WPR na zwiększenie płatności bezpośrednich spowodowało wzrost roli płatności z I filara do prawie 70% całości wsparcia.

Wnioski

3. Podstawowe wsparcie dochodów stanowi tylko 47,36 % bezpośredniego wsparcia dochodów rolników, a szacowana stawka wynosi zaledwie 118 EUR/ha.

4. Uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów stanowiące 11,57% wsparcia największe znaczenie będzie miało w gospodarstwach do 30 ha, a mniejsze w gospodarstwach o powierzchni do 50 ha, zaś niewielkie (malejące wraz ze wzrostem powierzchni) w gospodarstwach 50-300 ha.

Wnioski

5. Przeznaczenie aż 25% całości środków na ekoschematy będzie odgrywać zasadniczą rolę w poziomie wsparcia wszystkich gospodarstw, a szczególnie większych i dużych:

- 68% środków w ramach ekoschematów dotyczy produkcji roślinnej i ich wykorzystanie będzie odgrywało kluczową rolę w poziomie dopłat dla gospodarstw specjalizujących się w tej produkcji,
- 32 % środków w ramach ekoschematów dotyczy produkcji zwierzęcej, a ich znaczenie będzie mniej powszechne – może dotyczyć około 20% pogłowia (wyrażonego w DJP) w Polsce, ale w przypadku niektórych gospodarstw może mieć istotne znaczenie.

Wnioski

6. Przeznaczenie 15% środków na wsparcie związane z produkcją powoduje, że mogą z niego znacząco skorzystać gospodarstwa prowadzące wybrane kierunki produkcji. Jednak przyjęte rozwiązania w niektórych przypadkach budzą wątpliwości.
7. Istotnemu zmniejszeniu w PS WPR 2023-2027 uległa kwota środków w II filarze WPR, co głównie ograniczyło możliwości wspierania działań nakierowanych na cele wsparcia modernizacyjnego (inwestycji w gospodarstwach rolnych) i cele rozwoju obszarów wiejskich.

Wnioski

8. Bez ukierunkowania nadal pozostała największa interwencja (angażująca prawie 20% środków z II filara WPR), czyli *Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)*. Druga pod względem wielkości kwoty interwencja *Rolnictwo ekologiczne* powinna być ściśle monitorowana w zakresie poprawności i racjonalności wydatkowania środków oraz odpowiednio korygowana.

9. Lepiej ukierunkowane zostały interwencje: *Premia dla młodych rolników* i *Rozwój małych gospodarstw*. Powinno to sprzyjać uzyskaniu lepszych i bardziej trwałych efektów wsparcia w zakresie tych interwencji.

Wnioski

10. Bez ukierunkowania nadal pozostała największa interwencja (angażująca prawie 20% środków z II filara WPR), czyli *Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami* (ONW). Druga pod względem wielkości kwoty interwencja *Rolnictwo ekologiczne* powinna być ściśle monitorowana w zakresie poprawności i racjonalności wydatkowania środków oraz odpowiednio korygowana.

DZIĘKUJĘ

Odwiedź portal KSOW – <http://ksow.pl>

Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

